

Workshop 2: Human rights and stakeholder engagement in governance

Herman Mulder, expert op het gebied van duurzame financiën en impactbeleggen, presenteert de tweede donut van het congres, maar bij deze is het gat juist wél belangrijk. De Britse econoom Kate Raworth gebruikt de donutvorm voor een nieuw economisch model, dat wordt begrensd door enerzijds de menselijke basisbehoeften en -rechten (zoals eten, werk en huisvesting) en anderzijds door de bedreigingen van de planeet, zoals CO₂-uitstoot en afnemende biodiversiteit. Een mooi fundament voor de SDG's, die moeten gaan fungeren als gemeenschappelijke agenda voor overheid, samenleving, maatschappelijke organisaties en institutionele beleggers als pensioenfondsen, aldus Mulder. 'De consument wordt de nieuwe toezichthouder op het realiseren daarvan.'

Waak voor afvinkgedrag

De discussie aan de hand van stellingen is levendig. Moet in de Corporate Governance Code een onafhankelijk stakeholdercouncil worden opgenomen? Nee, zegt het overgrote deel van de workshopdeelnemers: dan verwordt stakeholderengagement tot een formele exercitie en dreigt afvinkgedrag. 'Dat kan de dood in de pot zijn!', wordt opgemerkt. 'Als je oprecht bent, dan is regelgeving overbodig.' Een suggestie van een deelnemer: 'Misschien is het benoemen van een *chief trust officer* een idee?' Regelgeving om achterblijvers in duurzaamheid binnen de keten te laten aanhaken, kan juist wel op instemming rekenen: 'Afdwingen helpt'. Verdeeldheid is er over facilitering van de SDG's door de overheid. Een tegenstander: 'Het moet voortkomen uit een intrinsieke motivatie van het bedrijfsleven, de overheid moet alleen de *bottomline* bewaken.' Ook wordt een typisch polderargument gehoord: 'Er wordt te veel gedacht in tegenstellingen: bedrijfsleven versus overheid, versterk elkaar liever.' De deelnemers verwerpen bijna unaniem de laatste stelling: cfo's zijn de grootste obstakels bij de realisering van langetermijnwaardecreatie. 'Als je de cfo als obstakel ziet, moet je je afvragen of je wel de juiste mensen of cultuur hebt binnen je organisatie.'

Krijgen pensioenfondsen wel onafhankelijk advies over impactbeleggen?

Bij de plenaire terugkoppeling wordt nog een ander thema in discussie gebracht: de rol van institutionele beleggers, zoals pensioenfondsen, op het gebied van maatschappelijke impact. Mulder: 'Je hebt niets aan een goed pensioen als je er door de opwarming van de aarde niet meer van kunt genieten.' Maar kunnen die pensioenfondsen wel rekenen op onafhankelijk advies van

financiële instellingen voor impactbeleggen? De ratings en rankings zijn vooral verkooppraatjes, zo luidt de stelling. Twee derde van de zaal is het eens, een derde niet.